

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Черкаси – 2026

УДК 614.8; 614.84; 614.83; 623.26; 504.05; 504.06; 351.861; 623.45

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Черкаси: НУЦЗ України, 2026. 611 с. Матеріали опубліковано українською та англійською мовами.

Збірник містить матеріали доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України. Розглянуто аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

У публікаціях висвітлено широкий спектр актуальних питань, що стосуються сучасних стратегій профілактики надзвичайних ситуацій, інноваційних методів гасіння пожеж та оптимізації управління оперативно-рятувальними підрозділами. Значну увагу приділено розробленню та впровадженню безпілотних систем, робототехніки, автоматичних систем безпеки, а також питанням радіаційного, хімічного захисту та протимінної діяльності. Автори аналізують екологічні аспекти техногенної безпеки, психологічні особливості роботи в екстремальних умовах та сучасні підходи до публічного управління у сфері цивільного захисту.

Матеріали призначені для інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічного складу, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

*Рекомендовано до друку засіданням
науково-інноваційного центру
Національного університету цивільного захисту України
(протокол № 30 від 30 березня 2026 року)*

*Дозволяється публікація матеріалів збірника у відкритому
доступі комісією з питань роботи із службовою інформацією
у Національному університеті цивільного захисту України
(протокол № 3 від 18 березня 2026 року)*

ОСОБЛИВОСТІ СТАБІЛІЗАЦІЯ АВАРІЙНОГО ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ

Гранніков Д.А., здобувач вищої освіти, НУЦЗ України
НК – Аветісян В.Г., к.т.н., доцент, НУЦЗ України

Стабілізація аварійного транспортного засобу – це комплекс організаційних і практичних заходів, спрямованих на надійне закріплення пошкодженого транспортного засобу в сталому положенні з метою недопущення його зміщення, перекидання або подальшого руйнування під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також для забезпечення безпеки рятувальників і постраждалих.

Для стабілізації ТЗ використовують як табельні засоби (домкрати, пневматичні подушки, драбини), так і підручні матеріали (клини, бруси, балки). Залежно від положення ТЗ можлива стабілізація шляхом випуску повітря з шин. Встановлені засоби стабілізації не мають заважати процесу організації доступу та вивільнення постраждалих. В екстрених випадках, у разі необхідності термінового доступу в ТЗ для надання домедичної допомоги постраждалому, допускається застосування ручного методу стабілізації;

Стабілізація ТЗ, що стоїть на колесах, проводиться шляхом установки подвійних клинів під одне або два колеса ТЗ. Опорні блоки встановлюються у місцях, визначених для встановлення домкрату, та фіксуються за допомогою клинів. У ході стабілізації необхідно використовувати, як мінімум три точки опори, за можливості - чотири;

Для стабілізації ТЗ, що лежить на боку, необхідно встановити опори під передньою і задньою стійками, а днище автомобіля підперти механічними розпірками (з дерева або металу), які, в свою чергу, закріпити клинами. Можливий варіант застосування драбини для підпору днища авто, як стропа можна використати рятувальну мотузку;

Стабілізація ТЗ, перекинутого на дах, здійснюється шляхом встановлення опорних блоків між задньою частиною даху автомобіля і поверхнею землі. Для забезпечення надійної стійкості необхідно поставити додаткові блоки в місці між капотом і передньою стійкою автомобіля;

У ході проведення АРІНР необхідно контролювати стан стабілізації ТЗ, особливо у разі зміни його ваги. Всі елементи, що використовуються для стабілізації, мають бути встановлені щільно між конструкціями ТЗ та опірною поверхнею. Під час виконання робіт із стабілізації аварійного ТЗ забороняється висмикувати з під нього каміння, гілки та інші предмети, щоб уникнути раптової дестабілізації аварійного об'єкта. Допускається використання підйомних кранів для стабілізації вантажних автомобілів та автобусів шляхом закріплення строп за конструкції каркасу автобуса або рами вантажного автомобіля.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку дій аварійно-рятувальних формувань ДСНС під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (небезпечних подій), пов'язаних із дорожньо-транспортними пригодами : Наказ ДСНС України від 28.01.2020 № 80.

Turanskii D., Ryzhchenko O. Civil protection in the state Emergency Service of Ukraine	141
Чудковський В.Л., Федоренко Д.С. Критерії та показники ефективності тренажерної підготовки у професійній освіті рятувальників	142
Шалдишов Д.А., Хмелюк О.В. Фізична підготовка як ключовий компонент професійної готовності особового складу оперативно-рятувальних підрозділів	143

Секція 3. Гасіння пожеж та аварійно-рятувальні роботи

Алексєєв О.Р., Дубінін Д.П. Особливості проведення оперативних дій у висотних будівлях внаслідок ворожих обстрілів	144
Альфавицька Г.В., Пархоменко В.-П.О. Необхідність проведення розрахунків фактичної витрати води для сучасних ручних та лафетних пожежних стволів при різних тисках	145
Бенеш Є.С., Луц В.І. Статистичний аналіз пожеж та надзвичайних ситуацій із залученням ланок ГДЗС	146
Бондар Д.А., Остапов К.М. Визначення оптимальних та безпечних алгоритмів проведення рятувальних робіт при дорожньо-транспортних пригодах	147
Вержак В.В., Виноградов С.А. Про шляхи підвищення ефективності компресійної піни	148
Галій Я.І., Бородич П.Ю. Вдосконалення підготовки оперативного розгортання установки нагнітача повітря шляхом розробки нормативу	149
Головачевська Л.Р., Кравець І.П. Гасіння пожеж та аварійно-рятувальні роботи	150
Гончарук М.В., Дубінін Д.П. Особливості гасіння пожеж у будівлях, обладнаних сонячними електростанціями	151
Гончарук О.О., Кропива М.О. Принцип роботи нагріваючого елемента та автоматична система пожежогасіння для легкових автомобілів	152
Граніков Д.А., Аветісян В.Г. Особливості стабілізація аварійного транспортного засобу	153
Єрмола М.О., Лісник А.А. Застосування роботизованої техніки під час гасіння пожеж та проведення аварійно-рятувальних робіт	154
Жогло В.М. Фізична підготовка як складова професійної готовності рятувальників до виконання аварійно-рятувальних робіт	155
Заріцька К.М., Демент М.О. Особливості проведення аварійно-рятувальних робіт в обмеженому просторі	156
Іваненко Я.С., Белюченко Д.Ю. Специфіка проведення висотно-рятувальних робіт у частково зруйнованих будівлях внаслідок бойових дій	157
Камець М.О., Кондратьєва А.С., Панченко С.О. Тактичні рішення під час гасіння пожеж на об'єктах, пошкоджених внаслідок військових атак	158